

Medewerker uitgelicht

Afscheid van een duizendpoot

Gonnie Lubbers over werken bij het Zuiderzeemuseum

Na ruim acht jaar Zuiderzeemuseum is Gonnie Lubbers begonnen aan een nieuwe culturele uitdaging. Met ingang van 1 november is zij directeur van de Drommedaris. Gonnie heeft ruimschoots haar sporen achtergelaten in het museum. In veel presentaties en tentoonstellingen die bezoekers in ons museum kunnen bewonderen of beleven, heeft zij de hand gehad. Alle reden om Gonnie te vragen naar haar ervaringen bij het Zuiderzeemuseum. Op de drempel van haar afscheid had de redactie een interview met haar.

"Het is eigenlijk allemaal begonnen met mijn studie Nederlands. Die ben ik gestart met het idee dat ik bij het Zuiderzeemuseum wilde werken. Ik heb de specialisatie Cultuur en Publiciteit gedaan. Mijn stage liep ik in het Zuiderzeemuseum, in 1995. Erik Walsmit en Thedo Fruithof waren mijn stagebegeleiders. Na mijn stage hebben zij een aanbevelingsbrief aan de directeur geschreven, met de vraag of ik in vaste dienst kon komen. Ik heb toen een sollicitatiegesprek gehad en werd aangenomen. In die tijd had ik drie verschillende functies: medewerker interne communicatie, medewerker evenementen en projectleider historisch filmfestival. Hieruit kwamen allerlei klussen voort, waaronder het maken van het personeelsblad. Eerst schreef Arnout Weeda het blad en redigeerde ik. Later stelde ik het zelf samen. Dat deed ik nog met Johan de Zwart, die verzorgde de opmaak. Eén van mijn eerste grote klussen in het museum was het organiseren van een filmfestival. Dat lag mij wel, want voordat ik begon met mijn studie Nederlands had ik bij een filmorganisatie gewerkt. Tijdens het filmfestival hebben we in een periode van tien dagen meer dan 150 films gedraaid op drie verschillende locaties in het buitenmuseum. Het was een groot succes: er kwamen 2.800 mensen op af."

Kaaspakhuis

"Daarna kwam de inrichting van het kaaspakhuis. Dat gebeurde vanuit de afdeling Museumproducties. Daar zaten onder andere een tentoonstellingsmedewerker, een projectleider, een vormgever en een wetenschapper in. Ik vond dit een ontzettend leuke klus, vooral ook omdat het heel leuk samenwerken was met iedereen. We voerden een project zelfstandig van A tot Z uit.

Peter Bakker, een inmiddels overleden collega, heeft van een pakhuis uit Enkhuizen dat dicht ging, alle planken weten te bemachtigen. Die roken ook nog ontzettend naar kaas, dus dat was zeer geschikt voor de pre-

sentatie. De planken waren er, nu de rest van de inrichting nog. We hebben overwogen om echte kazen te gebruiken, maar dat bracht wat bezwaren met zich mee. De kazen moesten namelijk gedraaid worden en konden natuurlijk ook beschimmelen. Uiteindelijk hebben we voor plastic kazen gekozen. Dat was voor het eerst dat er in het museum zoiets werd gedaan. We streefden immers altijd naar een zo getrouw mogelijke presentatie. In deze situatie kon het echter niet anders. Een ander bijzonder aspect aan het kaaspakhuis is dat het gaat om een presentatie en tentoonstelling in één. De tentoonstelling is onderdeel van de inrichting. Ook heb ik me beziggehouden met de inrichting van de Peperzolder. Het was de bedoeling om een tentoonstelling te maken die als pilot zou dienen bij de herinrichting van het binnenmuseum. Tijdens deze herinrichting van het binnenmuseum heb ik me beziggehouden met het audiovisuele gedeelte (AV). Dat was een uitdaging. Vanuit mijn vorige baan bij de filmorganisatie had ik natuurlijk wel ervaring met AV, maar niet in een museum. Per zaal moesten we bekijken wat de beste oplossing was om film- en geluidsfragmenten aan te zetten: via een sensor of door middel van drukknoppen. Een aardige klus. Soms werkten we 's avonds door om op tijd klaar te zijn."

Speciaal voor kinderen

"Zo rolden we eigenlijk van de ene grote klus in de andere. Tussendoor deden we dan ook nog tijdelijke tentoonstellingen. Dat ging allemaal gewoon door. In 1997 kwam 'Het Kindereiland'. De bedoeling hiervan was om een presentatie alleen voor kinderen te maken, ook alleen toegankelijk voor hen: een kindermuseum in een volwassenmuseum. Dat was, op de herinrichting van het binnenmuseum na, wel het grootste project dat ik heb gedaan. Ook hiervoor heb ik onder andere alle AV gedaan. Fokelien Renckens, de toenmalige productmarktmanager, en ik hebben samen bij iemand thuis de film voor het onderhuis

gemaakt. Het Kindereiland vertelt het verhaal van Simon en Sijtje op Marken. Het dagboek van Sijtje wordt weggespoeld tijdens een overstroming. Die overstroming moesten we simuleren. We hebben het dagboek in een grote teil met water gelegd en flink geschud om dat effect te bereiken. Fokelien had het verhaal geschreven. Zij had al heel duidelijk in haar hoofd wat dat moest worden. Dit werd ook wel aangegeven door het pand waarin Kindereiland is gebouwd. Het is een pand uit Marken, dus lag het voor de hand om een verhaal uit Marken te nemen. Dat is ook de aanpak die het museum altijd kiest. Zo dicht mogelijk bij het oorspronkelijke verhaal blijven. Verder was het uitgangspunt dat het over kinderen moest gaan en dat kinderen zich moesten kunnen verplaatsen in die tijd."

Nieuwe uitdaging

"Kort daarna ging Fokelien weg. Samen met haar opvolgers Idzard van Manen en Ad Geerdink pakte ik de draad weer op. Ik kreeg veel vrijheid om me te ontwikkelen en heb ook heel veel geleerd. Nu is de tijd echter rijp voor een nieuwe uitdaging met eigen verantwoordelijkheid. Toch vind ik het ook wel jammer dat ik wegga. Je voelt gewoon dat het museum in woelig vaarwater is gekomen. Er moet een evenwicht worden gezocht tussen de twee functies die het museum heeft: de presentatiefunctie naar het publiek en de kennis- en overdrachtfunctie. Dat speelt eigenlijk al heel lang. Deze functies kunnen heel goed met elkaar in evenwicht zijn en elkaar ook versterken. Ik heb het gevoel dat dit nog niet is bereikt. Soms gaan de ontwikkelingen ook heel snel en krijgen dingen niet de tijd om uit te kristalliseren. Zo is het productmarktmanagement bijvoorbeeld bedacht om marktgericht te werken. Dat moet tijd krijgen om te groeien. Ik heb het gevoel dat dit niet echt gebeurt."

Betrokkenheid

"Het meest opzienbarende aan het museum vind ik dat mensen zo ontzettend betrokken zijn bij hun werk. Vooral in het buitenmuseum, waar met veel liefde met bezoekers wordt gewerkt. Dat is absoluut de kracht van het museum. Dat vermogen moet gekoesterd worden. Als museum moet je daar trots op zijn."

'Mensen werken met liefde met bezoekers, dat is de kracht van ons museum'

